

Sygn. akt II CZ 92/08

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S.V.

przeciwko A.V.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 stycznia 2009 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 11 sierpnia 2008 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2008 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego i oddalił wniosek adwokata o przyznanie mu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Z uzasadnienia postanowienia wynika, że skarga kasacyjna z dnia 31 lipca 2008 r. została wniesiona od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 8 kwietnia 2008 r., oddalającej apelację pozwanego od wyroku byłego Sądu Rejonowego w P. z dnia 24 grudnia 2007 r., stwierdzającego wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. Podkreślając alimentacyjny charakter sprawy, Sąd drugiej instancji uznał, że skarga kasacyjna podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna, ponieważ ustawodawca wyłączył możliwość wniesienia skargi kasacyjnej w sprawach o alimenty (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c.). Wniosek adwokata o przyznanie mu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu jest nieuzasadniony, albowiem ustanowienie adwokata pełnomocnikiem z urzędu w postępowaniu przed sądem powszechnym nie obejmuje postępowania kasacyjnego.

Pełnomocnik pozwanego zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego w części dotyczącej odrzucenia skargi kasacyjnej i wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasadnicze znaczenie dla oceny zasadności zażalenia ma kwestia odrzucenia skargi kasacyjnej ze względu na wniesienie jej w sprawie niekasacyjnej w rozumieniu art. 398¹ § 2 pkt 1 k.p.c. Sąd Okręgowy trafnie uznał – wbrew zarzutowi skarżącego – że sprawa o ustalenie, iż obowiązek alimentacyjny wygaś należy do kategorii wymienionych w przytoczonym przepisie spraw o alimenty, w których skarga kasacyjna jest niedopuszczalna. Powszechnie przyjmuje się, że przewidziane w art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c. wyłącznie dopuszczalności skargi kasacyjnej odnosi się – niezależnie od rodzaju powództwa – do wszystkich spraw dotyczących alimentów. Dlatego rodzaj powództwa nie ma znaczenia dla oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej, jest ona niedopuszczalna w każdej sprawie dotyczącej alimentów. To oznacza, że zarzut skarżącego, iż Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną z naruszeniem art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c., ponieważ

przytoczony przepis nie obejmuje sprawy o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny wygasł, jest nieuzasadniony.

Nie można także podzielić stanowiska skarżącego, że pełnomocnictwo procesowe związane z ustanowieniem w postępowaniu przed sądem powszechnym adwokata z urzędu obejmuje umocowanie adwokata do wniesienia skargi kasacyjnej. Takie zapatrywanie wyrażane we wcześniejszym orzecznictwie Sąd Najwyższego zdezaktualizowało się z chwilą podjęcia mającej moc zasady prawnej uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (Biul. SN 2008, nr 6, poz. 7), w której Sąd Najwyższy stwierdził, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym.

W mniejszym postępowaniu zażaleniowym uchyla się spod kontroli Sądu Najwyższego – przeprowadzanej na podstawie art. 380 k.p.c. – postanowienie Sądu drugiej instancji w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowieniu adwokata z urzędu, ponieważ ze względu na przyczynę odrzucenia skargi kasacyjnej (została ona wniesiona w sprawie niekasacyjnej) nie miało ono wpływu na zaskarżone rozstrzygnięcie.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).